

CentERdata
Instituut voor dataverzameling en onderzoek

Leren van de monitor Participatiewet

Congres LCR
Utrecht, 11 april 2019

Boukje Cuelenaere

CentERdata
Instituut voor dataverzameling en onderzoek

Presentatie

1. Ervaringsonderzoeken Participatiewet
2. Resultaten ervaringsonderzoek cliëntenraden 2017
3. Acties
4. Vervolgmeting 2019
5. Wat kunt u doen

6. Last but not least:
laat uw contactgegevens achter!!

Ervaringsonderzoeken Participatiewet

- Participatiewet: iedereen met arbeidsvermogen toe leiden naar, bij voorkeur regulier, werk
- *PvA monitoring en evaluatie Participatiewet*
→ ervaringsonderzoeken
 - gemeenten (CentERdata)
 - werkgevers (Berenschot)
 - cliënten (Inspectie SZW).
- Bij eerste rapportage (2015) geconstateerd dat de ervaringen van de cliëntenraden een relevante aanvulling kunnen zijn → onderzoek onder cliëntenraden uitgevoerd.

Ervaringen cliëntenraden met gemeenten: samenwerking

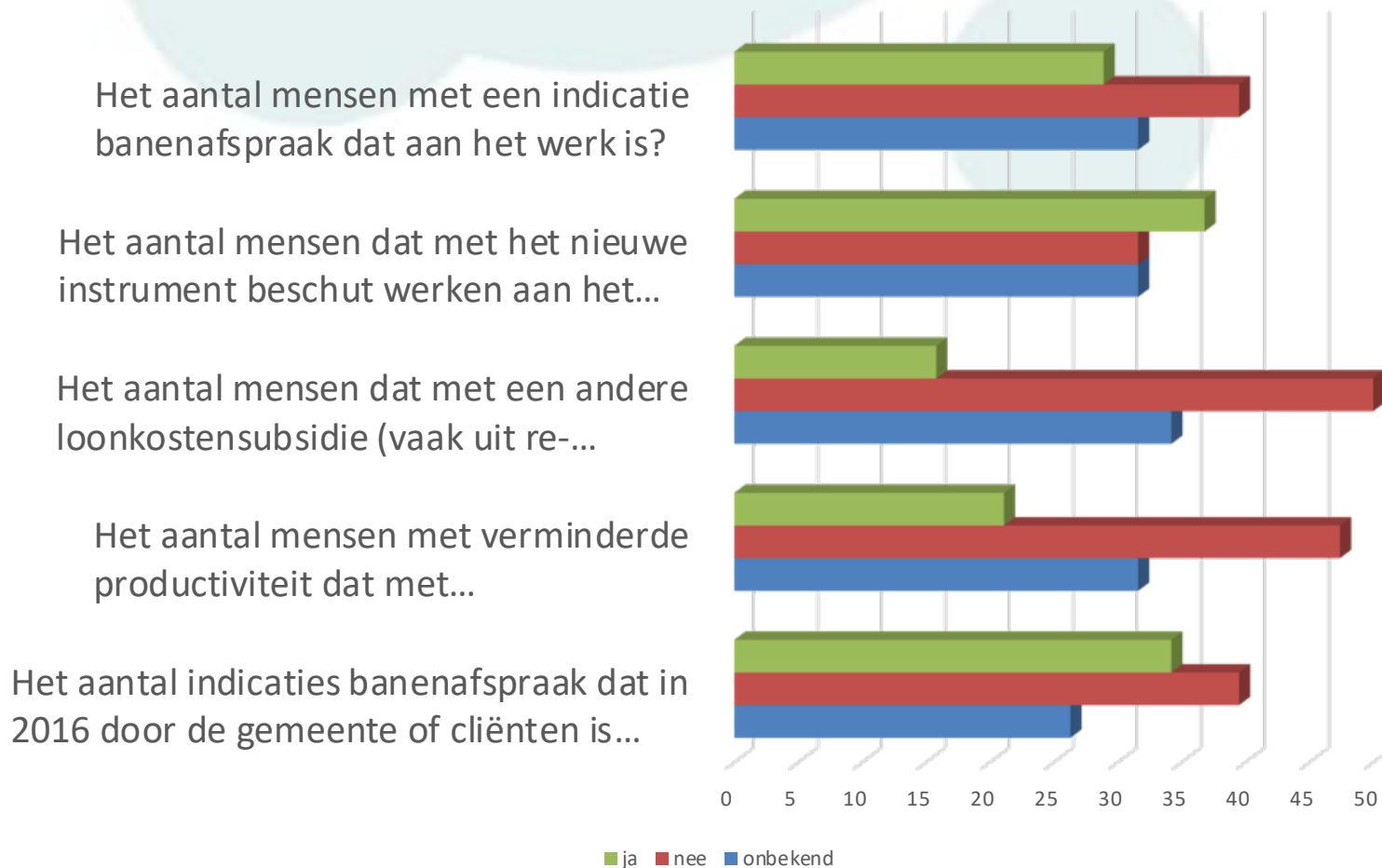
- Samenwerkende gemeenten (subregio): 25%
- Geen regionale samenwerking: 44%
- Binnen gemeente samenwerking met andere gemeentelijke cliëntenraad (bijvoorbeeld sociaal domein, WMO): 52%
- Samenwerking met andere cliëntenraden Werk en Inkomen (regio)gemeenten : 35%

→

Ervaren meerwaarde samenwerking	Percentage
Kennis delen: inhoudelijk, wetstechnisch, jurisprudentie	78
Informatie uitwisselen over hoe je cliënten bereikt en signalen het beste kan opvangen	67
Informatie delen over hoe de overleggen met de gemeente het beste voorbereid en ingericht kunnen worden	59
Anders, namelijk...	11

Ervaringen cliëntenraden met gemeenten: inhoud overleg

Is cliëntenraad geïnformeerd over...

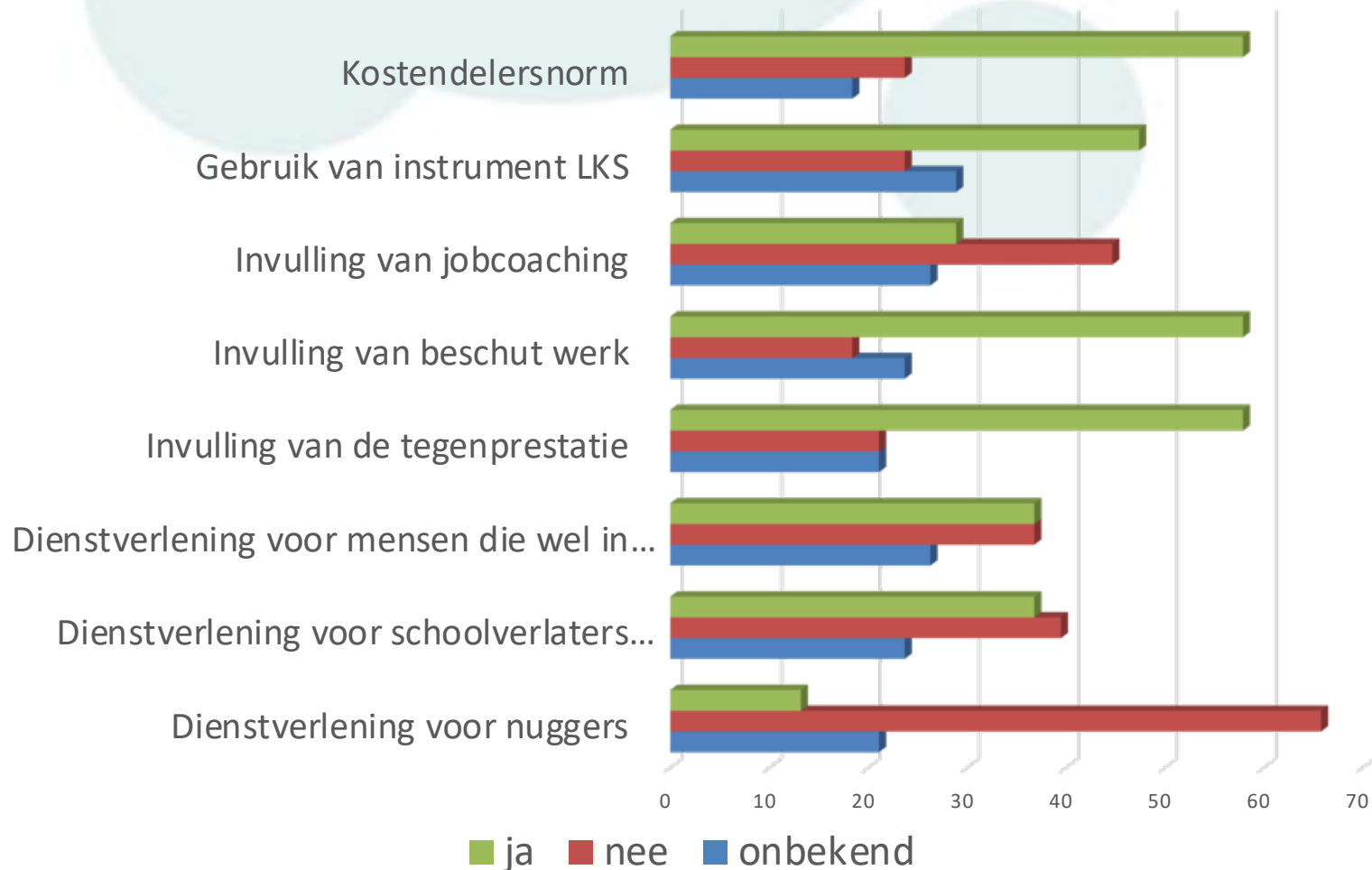

Ervaringen cliëntenraden met gemeenten: inhoud overleg

1. Wordt uw cliëntenraad geïnformeerd over deze kerncijfers (aantallen beschut werk, LKS, indicatie banenafpraak / doelgroepregister)?
2. Vindt u dat uw cliëntenraad geïnformeerd moet worden over de genoemde kerncijfers?
3. Wat kunt u met deze informatie?

Ervaringen cliëntenraden met gemeenten: inhoud overleg

Onderwerpen besproken in overleg

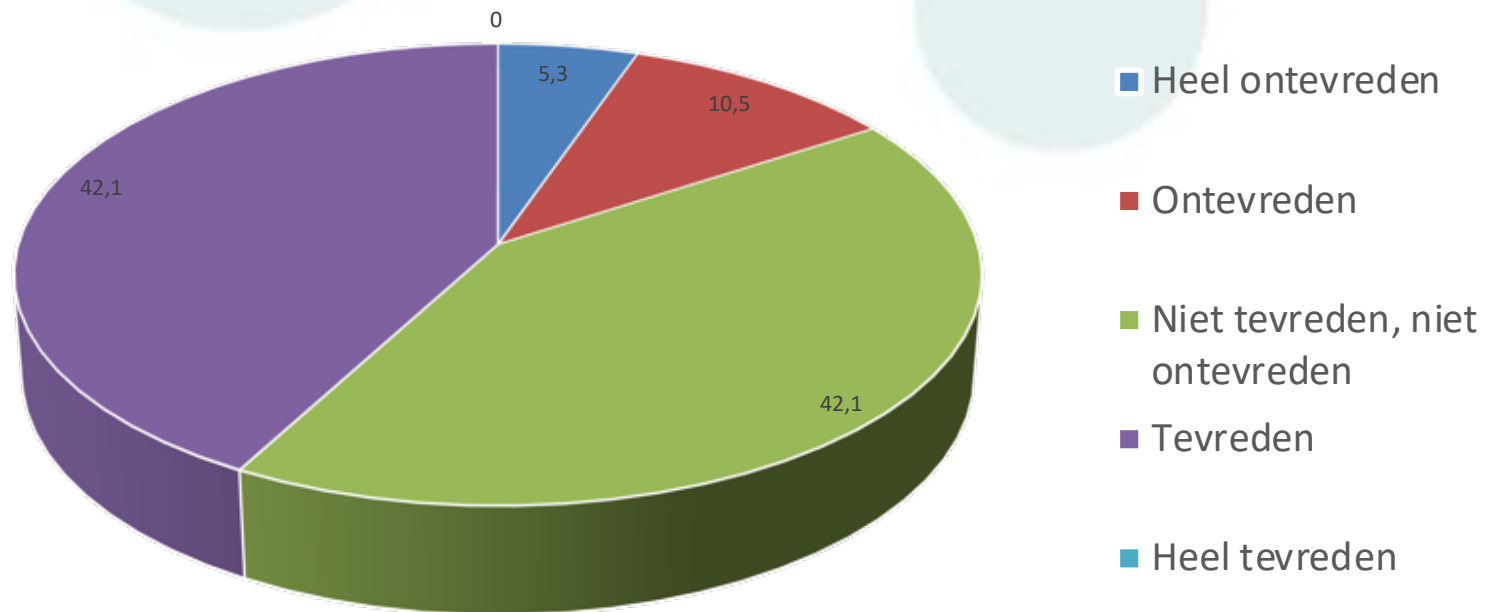
Ervaringen cliëntenraden met gemeenten: inhoud en invloed

- Veel besproken:
kostendelersnorm, invulling tegenprestatie, invulling beschut werk
- Minder besproken:
dienstverlening voor verschillende groepen (voormalig WWB groep, schoolverlaters PrO/vso en nuggers)
- Bespreken is geen garantie voor invloed:
 - meer dan helft van cliëntenraden ziet invloed op invulling tegenprestatie en dienstverlening schoolverlaters PrO/vso
 - Meer dan helft van cliëntenraden ziet juist weinig invloed op beleid kostendelersnorm en invulling beschut werk

Herkenbaar?

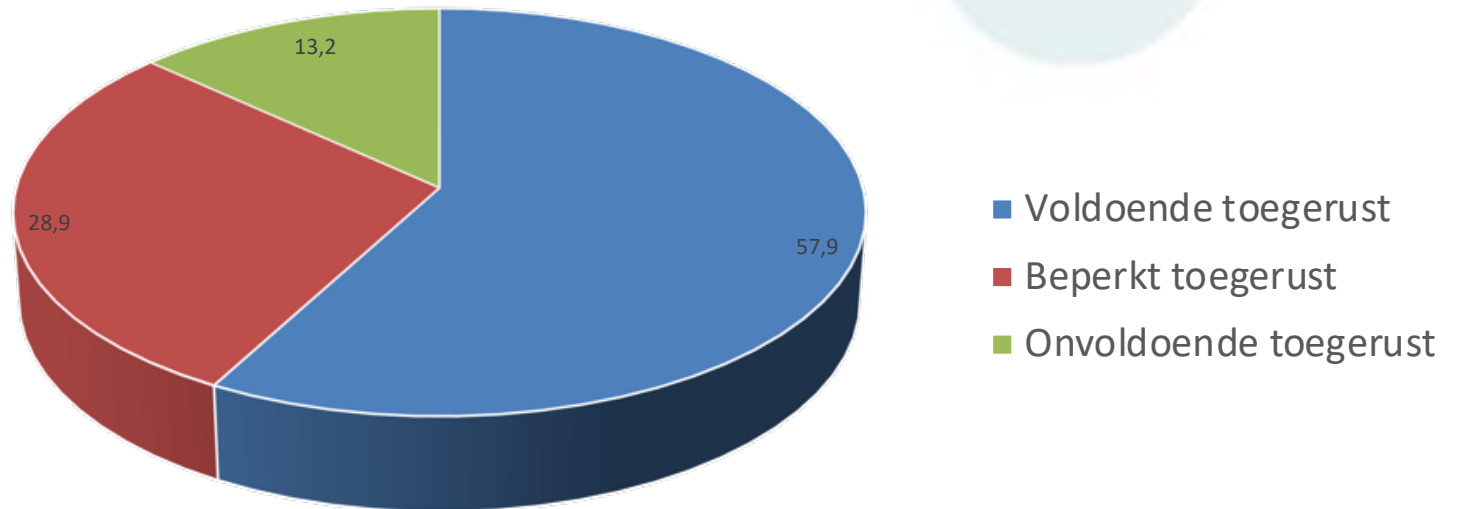
Ervaringen cliëntenraden met gemeenten: invloed

Tevreden met gebruik inbreng, %

Ervaringen cliëntenraden met gemeenten: expertise

Voldoende toegerust als gesprekspartner gemeente, %

Hoe tevreden bent u?

1. Over uw rol als gesprekspartner van de gemeente?
2. Waar bent u tevreden over?
3. Waar bent u niet tevreden over?
4. Hoe beïnvloedt u agenda?

Oordeel over expertise gemeente voor dienstverlening Participatiewet: gemeente zelf en cliëntenraad

Oordeel gemeente/ oordeel cliëntenraad	+	+/-	-	totaal
+	16%	24%	0	40%
+/-	35%	12%	0	47%
-	12%	0	0	12%
totaal	64%	36%		

Ervaringen cliëntenraden: signalen n.a.v. maatregelen en verplichtingen

Signalen ervaringen verplichtingen en maatregelen	Percentage
meer bereidheid tot inspannen voor werk van de uitkeringsgerechtigden	25
minder bereidheid tot inspannen voor werk van de uitkeringsgerechtigden	7,5
toegenomen schulden / sociale problematiek	37,5
toegenomen onduidelijkheid bij cliënten over de regels	50
toegenomen angst, onzekerheid bij cliënten over de regels	52,5
meer zaken van bezwaar en beroep (gegrond en ongegrond)	7,5
geen verschil met voorheen	10
geen signalen	7,5
anders, namelijk.....	10

Ervaringen cliëntenraden: effect Participatiewet?

- Gemeenten zien: meer effect op arbeidsmarktkansen van nieuwe (arbeidsbeperkte) doelgroep (64%) dan op reguliere (voormalig WWB) doelgroep (23%)
- Cliëntenraden zien voor beide groepen nauwelijks positief effect (iets meer dan 10%)
- Cliëntenraden zien vooral:
 - Veel nadruk op verplichtingen
 - Aanbod banen voor doelgroep blijft achter bij werkgevers

Wat valt op

- Cliëntenraden positief over samenwerking, maar niet alle cliëntenraden werken samen met anderen.
- Niet alle cliëntenraden worden gevoed door hun achterban.
- Signalen vaak betrekking op onzekerheid over regelgeving
- Vaker bespreking inkomensonderwerpen dan re-integratieonderwerpen
- Cliëntenraden veel minder positief over positief effect van Participatiewet voor oude en nieuwe doelgroep
- Cliëntenraden Sociaal domein tevredener over wat met hun inbreng gebeurt

Signalen naar Tweede Kamer

- Cliëntenraden kritisch over expertise gemeenten op gebied van matching
- Cliëntenraden zien dat kwart van brede doelgroep wel eens te maken heeft met korting op uitkering
- Cliëntenraden weinig positief over algemeen effect van Participatiewet op baankansen
- Cliëntondersteuning weinig bekend

Wat kunt u daarmee op uw agenda

1. Strategische samenwerking aangaan om uw cliëntenraad beter te informeren.
2. Organiseren contact met input vanuit achterban (ook: wie is achterban)
3. Terugdringen onzekerheid en onduidelijkheid voor cliënten hoog op agenda?
4. Prioriteren: wat is belangrijkste punt rond Participatiewet in uw gemeente?
5. Verder....?

Vervolgmeting 2019

- Online vragenlijst onder grote steekproef van cliëntenraden (200 gemeenten)
- Cliëntenraden van de gemeenten in het gemeente onderzoek worden aangeschreven
- Goede contactgegevens nodig:
 - Via LCR
 - **Vandaag: laat uw gegevens achter**

Vervolgmeting 2019

Aanvullend interviews:

- Hoe verloopt beïnvloeding van agenda
- Hoe ontvangt u signalen van achterban
- Hoe kijkt u terug op bijna 5 jaar Participatiewet

Interviews met cliëntenraden:

- Grotere en kleinere gemeente
- Met en zonder regionale samenwerking
- Met en zonder brede sociaal domein

→ Geïnteresseerd in interview?

Vervolgmeting 2019

Inhoud vragenlijst

- Samenstelling cliëntenraad
- Overleg met gemeente algemeen
- Overleg met gemeente over Participatiewet
- Ervaringen , knelpunten Participatiewet
- Ervaringen, knelpunten instrumenten en verplichtingen
- Verwachtingen toekomst Participatiewet

Vervolgmeting 2019

Hoe verhogen we respons cliëntenraden?

In 2017 reactie van 46 van de 133 aangeschreven raden = 35%

Wat kunnen wij doen om te zorgen dat u straks de vragenlijst wel invult?

- Contactgegevens
- Invulperiode
- Herinnering: wat is de beste vorm
- Andere tips?

**Wij zijn benieuwd naar uw
antwoorden!**

Vragen?
Vragen?

CentERdata
Instituut voor dataverzameling en onderzoek

UNIVERSITEIT VAN TILBURG